

การพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหาร
องค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน*

DEVELOPMENT OF LEADERSHIP IN LOCAL ADMINISTRATION
ORGANIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION MAJOR STUDENTS
BY USING COMMUNITY BASED LEARNING

กุลสกวาว์ เลาสหस्थ्य

Kulsakwao Laohasthit

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Phetchaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: kulsakwao.lao@mail.pbru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี แผนกการบริหารงานท้องถิ่น ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 80 คน ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการประเมินโดยผู้สอน และ ผู้เรียน 2) และ แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, และการทดสอบ t

* Received 7 October 2024; Revised 15 October 2024; Accepted 22 December 2024

ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนและหลัง การใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษามีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับมาก $\bar{X} = 4.39$, S.D. = 2.67 สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมที่อยู่ในระดับน้อย $\bar{X} = 2.78$, S.D. = 2.67 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้แก่ นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน รวมทุกด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด $\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.87 โดยมีความพึงพอใจด้านวิทยากร (ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) สูงที่สุด $\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.25, รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล $\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.54, ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน $\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.24 ด้านเนื้อหา $\bar{X} = 4.54$, S.D. = 1.01 ด้านอาจารย์ผู้จัดกิจกรรม $\bar{X} = 4.47$, S.D. = 1.09, และ ด้านระยะเวลา $\bar{X} = 4.30$, S.D. = 1.08 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การพัฒนาภาวะผู้นำ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

Abstract

The objectives of this research were to develop a leadership in Local administration Organization of Public Administration Major students by using community-based learning. The research consists of four steps. Step 1 studying necessary background information. Step 2 developing the community-based learning lesson plan. Step 3 conducting a trial of the community-based learning lesson plan. The researcher selected a purposive sample consisting of 80 Local administration Organization of Public Administration Major Students. Step 4 improving the community-based learning lesson plan. The research tools consist of 1) an assessment form for leadership in local administrative organization management, evaluated by instructors and learners, 2) a satisfaction assessment form. The statistics used were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings indicate that: 1) before and after using the community-based lesson plan, the students' leadership evaluation results in local administrative organization management were significantly different at the .05 level. The leadership evaluation results were at a high level after the training (Mean = 4.39, S.D. = 2.67), which was higher than before the training, where the results were at a low level (Mean = 2.78, S.D. = 2.67). 2) The students' satisfaction was at the highest level overall (Mean = 4.59, S.D. = 0.87). Satisfaction was highest for the speaker (local administrative organization Administrator) (Mean = 4.81, S.D. = 0.25), followed by evaluation and assessment (Mean = 4.79, S.D. = 0.54), teaching and learning format (Mean = 4.61, S.D. = 1.24), content (Mean = 4.54, S.D. = 1.01), activity organizer (Mean = 4.47, S.D. = 1.09), and time duration (Mean = 4.30, S.D. = 1.08).

Keywords: Development of Leadership, Local administration Organization of Public Administration, Community Based Learning

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นและความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นเนื่องจากความแตกต่างหลากหลายของท้องถิ่นการบริหารจัดการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นย่อมนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้หมดไปตลอดจนอนุรักษ์และบำรุงรักษาสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น และเมื่อท้องถิ่นได้รับการพัฒนาจนมีความเจริญก้าวหน้าแล้ว สังคมและประเทศชาติก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลง มีพัฒนาการไปในทางที่ดีเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการบริหารการปกครองท้องถิ่นมีส่วนสำคัญอย่างมากในการผลักดันให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป จำแนกผู้บริหารท้องถิ่นออกเป็น 3 ระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2555) ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นระดับสูง ผู้บริหารท้องถิ่นระดับกลาง และ ผู้บริหารท้องถิ่นระดับต้น และมีกระบวนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ 1) การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารท้องถิ่น 2) การจัดองค์การท้องถิ่น

3) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองท้องถิ่น 4) การบริหารการคลังท้องถิ่น และ 5) การควบคุมตรวจสอบการบริหารท้องถิ่น สำหรับเป้าหมายของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลักการพื้นฐาน ดังนี้ (อนุรัตน์ อนันทนาธรรม, 2561) 1) การบริหารงานโดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น 2) การบริหารงานโดยผู้บริหารที่มาจากประชาชนในท้องถิ่น 3) การบริหารงานตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น 4) การบริหารงานโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม และ 5) การบริหารงานโดยใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีคุณภาพและศักยภาพที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการบริหารองค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และหลักการที่ได้ถูกกำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความพร้อมของทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพ มีความสามารถที่จะบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไปได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้พัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) เพื่อพัฒนาบุคลากรอันจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้มีรายวิชา ภาวะผู้นำและจริยธรรมในการบริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำด้านการบริหารของนักศึกษา และยังได้กำหนดนโยบายแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้เน้น Active Learning หรือการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้ความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นอยู่คงทนถาวรกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรอันมีค่าของชุมชนเป็นฐาน และเป็นแหล่งความรู้สำคัญให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากหน่วยการปกครองภายในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ 93 ตำบล 684 หมู่บ้าน 11 เทศบาล 69 องค์การบริหารส่วนตำบลและ 13 สภาตำบล โดยในแต่ละหน่วยการปกครองจะมีผู้บริหารเป็นผู้บริหารการดำเนินงาน ซึ่งผู้บริหารเหล่านี้นับเป็นทรัพยากรแหล่งความรู้อันทรงคุณค่า เหมาะสมที่ใช้เป็นฐานในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในทุกระดับชั้น จากความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพที่พร้อมสู่การทำงานในหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่น และด้วยเหตุผลของการเล็งเห็นถึงประโยชน์ของการใช้แหล่งความรู้ภายในชุมชน ซึ่งก็คือหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่นภายในจังหวัดเพชรบุรี มาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทำงานวิจัยเรื่อง การ

พัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อันจะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาซึ่งจะส่งผลไปยังการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มีผลคะแนนประเมินภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นสูงขึ้น หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design

ประชากร: นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แขนงการบริหารงานท้องถิ่น ชั้นปีที่ 1 – 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 516 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี แขนงการบริหารงานท้องถิ่น ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 80 ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้เกณฑ์ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 10%

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำ เพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์

2. แบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น

3. แบบประเมินความพึงพอใจ

ทำการประเมินความเหมาะสม และประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือวิจัยโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเหมาะสม 5 ระดับ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาภาวะผู้นำ 2 คน และด้านการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น 1 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอรับการรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่เป็นมาตรฐานสากล จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยหลังจากได้รับใบรับรองแล้ว ดำเนินการต่อ ดังนี้

1. ทำการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้สอนและผู้เรียน ก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นคะแนนก่อนเรียน (Pretest)

2. ดำเนินการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 15 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

3. ทำการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้สอนและผู้เรียน หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นคะแนนหลังเรียน (Posttest)

4. ทำการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์โดยใช้

ชุมชนเป็นฐานหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อนำผลมาพัฒนาการจัดรูปแบบการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์การปกครองท้องถิ่นจากกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มาทำการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ ค่า t ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. นำคะแนนที่ได้จากการทำประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหลักสูตร มาทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์การปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ พบว่า แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์การปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์

2. เนื้อหา ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) การบริหารองค์การปกครองท้องถิ่น

3. รูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดให้เป็นการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาและเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมจริง ซึ่งกำหนดให้ศึกษาและเรียนรู้จากองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 6 แห่ง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 แผน 15 ชั่วโมง ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมจำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์การปกครอง

ท้องถิ่นให้แก่ศึกษาศาสาธุศาสนศาสตร์ รวมทั้งการแนะนำ อธิบายรูปแบบวิธีลงพื้นที่องค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2) ขึ้นเรียนรู้เนื้อหาสาระ โดยผู้สอนบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เรียน และการศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำ และการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น

3) ขึ้นเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริง โดยให้ผู้เรียนลงพื้นที่เพื่อศึกษารับความรู้ และพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำจากผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น

4) ขึ้นสรุปองค์ความรู้ โดยให้ผู้เรียนนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

4. รูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน

ประเมินภาวะผู้นำของผู้เรียน ด้วย 1) แบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยผู้สอน และ ผู้เรียน ทำการประเมินก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ 2) แบบประเมินความพึงพอใจ

2. ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ทำการประเมินค่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน แบ่งออกเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน จำนวน 2 ท่าน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ จำนวน 1 ท่าน มีผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด $x = 4.77$, $s.d. = 0.41$

3. ผลการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

สรุปข้อเสนอแนะโดยผู้เชี่ยวชาญ

1. ควรแจ้งผลการประเมินให้ผู้รับการประเมินรับทราบด้วย
2. ควรมีการอธิบายเพิ่มเติมโดยอาจารย์ผู้สอน เนื่องจากข้อความบางข้อประเมิน ควรได้รับการอธิบายเพิ่มเติม

3. ควรเพิ่มผู้ทำแบบประเมินภาวะผู้นำ

สรุปการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร

1. ปรับเวลาในการดำเนินกิจกรรม โดยให้เวลากับการปฏิบัติและการนำเสนอผลงานของผู้เข้าอบรมมากขึ้น

2. เพิ่มการระบุแนวทางการจัดกลุ่มผู้เข้าอบรม โดยให้จัดให้ครูในกลุ่มสาระวิชาเดียวกัน ได้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

3. เพิ่มการทำแบบประเมิน โดยผู้สอนและผู้เรียน

4. ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ผลการศึกษาประสิทธิผล

1. ผลการทดลองใช้หลักสูตรการพัฒนาสมองค์ชีขวาเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครุมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 80 คน จากการทำแบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ก่อนและหลัง การใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานทำการประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน มีผลการประเมิน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน

แบบประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนการใช้หลักสูตร		คะแนนหลังการใช้หลักสูตร		N จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	t- test	P
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
แบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น	5	2.78	2.34	4.39	2.67	80	1.94	0.00**
** $p < .05$								

จากข้อมูลตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์จำนวน 80 มีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ที่ประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษามีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับมาก $\bar{X} = 4.39$, S.D. =

2.67 สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมที่อยู่ในระดับน้อย $\bar{X} = 2.78$, S.D. = 2.67 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 80 คน จากการทำแบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหาร องค์กรปกครองท้องถิ่น ก่อนและหลัง การใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ทำการประเมินโดยนักศึกษาประเมินตนเอง มีผลการประเมิน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ประเมินโดยนักศึกษา ประเมินตนเอง

แบบประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนการใช้หลักสูตร		คะแนนหลังการใช้หลักสูตร		N จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	t-test	P
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
แบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น	5	3.18	3.45	4.65	1.73	80	1.76	0.00**
** $p < .05$								

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์จำนวน 80 มีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหาร องค์กรปกครองท้องถิ่น ที่ประเมินโดยนักศึกษาประเมินตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษามีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับมาก $\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.73 สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมที่อยู่ในระดับน้อย $\bar{X} = 3.18$, S.D. = 3.45

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา จำนวน 80 คน พบว่า มีคะแนนความพึงพอใจรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด $\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.87 โดยมีความพึงพอใจด้านวิทยากร (ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) สูงที่สุด $\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.25, รองลงมาคือ

ด้านการวัดและประเมินผล $\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.54, ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน $\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.24 ด้านเนื้อหา $\bar{X} = 4.54$, S.D. = 1.01 ด้านอาจารย์ผู้จัดกิจกรรม $\bar{X} = 4.47$, S.D. = 1.09, และ ด้านระยะเวลา $\bar{X} = 4.30$, S.D. = 1.08 ตามลำดับ

อภิปรายผล

1.1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ สามารถอภิปรายได้ว่าแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ โดยวัตถุประสงค์นี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ ที่ต้องการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นไปตามแนวคิดของ ธร สุนทรายุทธ (2551) ที่เชื่อว่า ผู้นำควรจะต้องมีลักษณะเป็นผู้นำเชิงพฤติกรรมและผู้นำเชิงสถานการณ์รวมอยู่ในตนเอง

2. เนื้อหา ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) การบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยเนื้อหาที่กำหนดไว้นี้ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่จำเป็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) (มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2564)

3. รูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดให้เป็นการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาและเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมจริง ซึ่งกำหนดให้ศึกษาและเรียนรู้จากองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 6 แห่ง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 แผน 15 ชั่วโมง ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมจำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครอง

ท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ รวมทั้งการแนะนำ อธิบายรูปแบบวิธีลงพื้นที่องค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยนับเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เมื่อผู้เรียนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์ที่จะได้รับการเรียนรู้เรื่องนั้นๆ ผู้เรียนจะมีความตั้งใจและสนใจ และเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ อย่างมีความหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) ขั้นเรียนรู้เนื้อหาสาระ โดยผู้สอนบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เรียน และการศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำ และการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยมาจากหลักคิดที่ว่า การเรียนรู้ควรประกอบด้วย 2 ทาง ได้แก่ การเรียนรู้จากการบรรยายให้ความรู้โดยผู้สอน และการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนี้ จะช่วยเสริมการเรียนรู้เนื้อหาสาระได้มากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนสามารถเลือกแหล่งความรู้ที่จะศึกษาได้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคน

3) ขั้นเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริง โดยให้ผู้เรียนลงพื้นที่เพื่อศึกษารับความรู้และพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำจากผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น นับเป็นขั้นตอนสำคัญของการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง เป็นไปตามแนวคิดที่ระบุไว้ใน Part 3: Benefits & model of CBL/CBR. (2013) ที่ระบุว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานนั้นจะต้องมีขั้นตอนที่นักศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตนเองสนใจในชุมชน โดยนักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในการนำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานแบบต่างๆ ไปใช้ รวมทั้ง Thomas & Changhua. (1996) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นวิธีเรียนสำหรับผู้เรียนทุกวัยที่ต้องการจะเรียน และใช้แหล่งทรัพยากรต่างๆ ในการสนับสนุนการเรียน โดยชุมชน นั้น รวมถึง โรงเรียน สถาบันการศึกษาที่อยู่ทั้งในและนอกระบบที่อยู่ในท้องถิ่น และ Barrett (2012) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ที่ใช้ชุมชนเป็นฐานจึงเป็นวิธีการสอนที่เชื่อมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในชั้นเรียนเข้ากับการมีส่วนร่วมของชุมชน

4) ขั้นสรุปองค์ความรู้ โดยให้ผู้เรียนนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และองค์ความรู้นี้จะคงอยู่กับผู้เรียนตลอดไป

4. รูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน ประเมินภาวะผู้นำของผู้เรียนด้วย 1) แบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยผู้สอน และ ผู้เรียนทำการประเมินก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ 2) แบบประเมิน

ความพึงพอใจ โดยการออกแบบให้มีการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยผู้สอน และ ผู้เรียน นั้น เนื่องจากการประเมินโดยผู้สอนนั้นเป็นสิ่งจำเป็น โดยเป็นมุมมองของผู้อื่นที่ประเมินผู้เรียน ในขณะที่การกำหนดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินตนเองนั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการสำรวจตนเอง ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

1.2 ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยสามารถสรุปผลการศึกษาประสิทธิภาพ ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 80 คน จากการทำแบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ก่อนและหลัง การใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ทำการประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน แสดงให้เห็นว่า มีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษามีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับมาก $\bar{X} = 4.39$, S.D. = 2.67 สูงกว่าก่อนการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ที่อยู่ในระดับน้อย $\bar{X} = 2.78$, S.D. = 2.67 โดยการที่อาจารย์ผู้สอนประเมินนักศึกษาว่ามีภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับมาก และสูงกว่าก่อนใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เนื่องจากก่อนการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษาขาดแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจในการเรียน และขาดแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน โดยเมื่อนักศึกษาได้รับการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงพื้นที่สัมผัสกับสถานที่จริง และได้ศึกษา เรียนรู้ผ่านการพูดคุยกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง นักศึกษาจึงเกิดการเรียนรู้ เห็นความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษาเรียนรู้ ตลอดจนเกิดแรงบันดาลใจ และเป้าหมายในอนาคต โดยมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง เป็นต้นแบบ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ตามที่ แบคเลย์ แซนดี้ และลินดา (Barkley; Sandy; & Lynda, 2003) ได้กล่าวว่า มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 6 อย่างได้แก่ 1) การติดต่อประสานงานกับชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง 2) การศึกษาข้อมูลของชุมชน 3) การจัดทำแผนงานการสอนเป็นรายบุคคล 4) การพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน 5) การเตรียมแผนงาน 6) การสอนและการประเมินผล โดยหาก

สามารถจัดให้เกิดองค์ประกอบครบทั้ง 6 อย่างนี้ การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานจะมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุเป้าหมายของการศึกษาได้

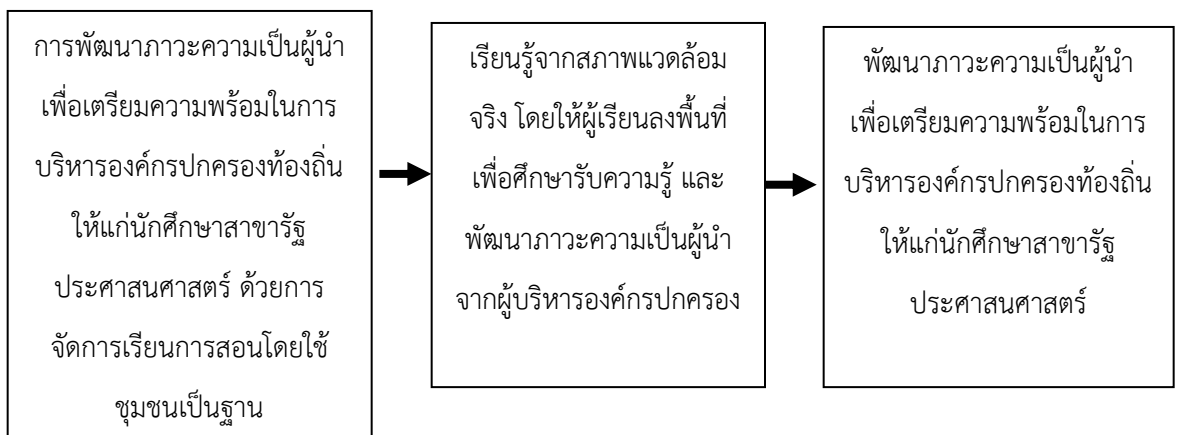
2. ผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 80 คน จากการทำแบบประเมินภาวะผู้นำในการบริหาร องค์กรปกครองท้องถิ่น ก่อนและหลัง การใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ทำการประเมินโดยนักศึกษาประเมินตนเอง แสดงให้เห็นว่า มีผลการประเมินภาวะผู้นำในการ บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้ แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษามีผลการประเมินภาวะผู้นำในการ บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับมาก $\bar{X} = 4.56$, S.D. = 1.73 สูงกว่าก่อนการใช้แผนการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่อยู่ในระดับน้อย $\bar{X} = 3.18$, S.D. = 3.45 โดยการที่ นักศึกษาประเมินตนเองว่า มีผลการประเมินภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นใน ระดับมาก และสูงกว่าก่อนการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานนั้น เนื่องจาก ก่อนการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักศึกษาประเมิน ตนเองด้วยสภาพของตนเองที่ขาดแรงจูงใจ ยังไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของเรื่องของภาวะผู้นำ ตลอดจนขาดแรงบันดาลใจ และขาดต้นแบบในการพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่สูงขึ้น และ ภายหลังจากการลงพื้นที่ ได้สัมผัส ศึกษา เรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชนของตนเอง รวมทั้งเกิดแรงบันดาลใจ จากต้นแบบ ได้แก่ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่น นักศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญ และเกิดความมุ่งมั่น ในการพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำ และ ประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมด้านทักษะภาวะผู้นำสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้แผนการจัดการเรียนการ สอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาจำนวน 80 คนที่มีต่อการพัฒนาภาวะ ความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐ ประศาสนศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน พบว่า มีคะแนนความพึง พอใจรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด $\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.87 โดยมีความพึงพอใจด้าน วิทยากร (ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) สูงที่สุด $\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.25, รองลงมาคือ ด้าน การวัดและประเมินผล $\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.54, ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน $\bar{X} = 4.61$, S.D. = 1.24 ด้านเนื้อหา $\bar{X} = 4.54$, S.D. = 1.01 ด้านอาจารย์ผู้จัดกิจกรรม $\bar{X} = 4.47$, S.D. = 1.09, และ ด้านระยะเวลา $\bar{X} = 4.30$, S.D. = 1.08 ตามลำดับ โดยสามารถอภิปรายได้ ว่าที่นักศึกษามีความพึงพอใจด้านวิทยากร (ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น) สูงที่สุดนั้น เป็น

เพราะผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ที่นักศึกษาได้มีโอกาส สัมผัส พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้น มีภาวะผู้นำสูง มีลักษณะน่าเคารพนับถือ ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดี และเป็นแรงบันดาลใจให้นักศึกษาในการกำหนดเป้าหมายด้านการประกอบอาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี ส่วนด้านระยะเวลาที่ได้คะแนนประเมินความพอใจน้อยที่สุด เนื่องจากนักศึกษาต้องการมีเวลาในการลงพื้นที่เพื่อสัมผัส ศึกษา เรียนรู้จากสถานที่ และบุคลากรขององค์กรปกครองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้นอกสถานที่ ด้วยการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานนั้นมีประสิทธิภาพมาก สามารถทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการนั่งเรียนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้แก่ นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ที่ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมจำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นเรียนรู้เนื้อหาสาระ 3) ขั้นเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริง โดยให้ผู้เรียนลงพื้นที่เพื่อศึกษารับความรู้ และพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำจากผู้บริหารองค์กรปกครอง และ 4) ขั้นสรุปองค์ความรู้ ซึ่งสามารถพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้แก่ นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ต่อไป ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นให้นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งคือการเดินทางของผู้เรียน โดยหากการลงพื้นที่ไปยังสถานที่ต่างๆ ในชุมชน มีระยะทางในการเดินทางพอสมควร อาจารย์ผู้สอน ผู้จัดการเรียนการสอน ควรจะต้องเตรียมยานพาหนะสำหรับการเดินทางของผู้เรียนไว้ด้วย

2. ควรมีการคัดเลือกสถานที่ หน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่น สำหรับการลงพื้นที่เรียนรู้จากสถานที่จริง โดยอาจารย์ผู้สอน ผู้จัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีข้อมูลเชิงลึก เพื่อคัดเลือกสถานที่ และบุคลากรซึ่งได้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมสามารถเป็นต้นแบบและสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักศึกษาได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังต่อไปนี้

1. สามารถใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ด้านต่างๆ โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ในชุมชนเป็นสำคัญ

2. สามารถใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ด้านต่างๆ ของผู้เรียนในระดับที่แตกต่างออกไป ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี

3. ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ครู อาจารย์ ผู้สอนในสถานศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้นักเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2555). การปกครองท้องถิ่น. เรียกใช้เมื่อ 20 ธันวาคม 2566 จาก <https://web.parliament.go.th/view/9/secretariat/TH-TH>
- อนรรตน์ อนันทนาธร. (2561). ความรู้เกี่ยวกับการบริหารส่วนท้องถิ่น. เรียกใช้เมื่อ 20 ธันวาคม 2566 จาก http://www.bangpakongcity.go.th/news/doc_download/a_190918_115613.pdf
- ธ สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (2564). หลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. เรียกใช้เมื่อ 16 ธันวาคม 2566 จาก <https://acad.pbru.ac.th/acad58/index.php/academic-job/pbru-course/faculty-of-humanities-and-social-sciences>
- Barkley, A. Barbara; Yoder, Sandy & West, L. Lynda. (2003). Community-Based Instruction: A Guidebook for Teachers. Virginia: Council for Exceptional Children. History of Community-Based Learning. 2013: Retrieved April 27, 2024, http://academics.holycross.edu/files/cb/Introduction_to_Commty-Bsed-Learning.pdf
- Barrett, Michelle Sterk. (2012). An Introduction to Community-Based Learning. Retrieved April 27, 2024, from <http://academics.holycross.edu/files/cbl/Introduction to Community-Based Learning.pdf>
- Part 3: Benefits & model of CBL/CBR. (2013). Retrieved April 28, 2024, from <http://www.clarku.edu/community/pdfs/Part%2011%20Benefits%20&20%20Models.pdf>

- Thomas R. Owen; & Changhua Wang. (1996). Community-based learning: A foundation for meaningful education reform. University of Nebraska at Omaha Dr. C.C. and Mabel L. Criss Library, Retrieved December 9, 2023, from <https://digitalcommons.unomaha.edu/slceslgen/37/>
- Yamane, Taro. (1967). Statistics: An Introductory Analysis. 2nd Edition. New York: Harper and Row.